

Befintlig 130 kV ledning mellan Skedvi och Söderfors genom Dalarnas, Gävleborgs och Uppsala län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Ansökan om nätkoncession för linje

Maj 2017

Projektorganisation

Ellevio AB
115 77 Stockholm

Telefonväxel: 08-606 00 00
Org.nr: 556037-7326

Tillståndsfrågor: [REDACTED]

Samrådsredogörelse

Företagsnamn: Sweco Energuide AB
Adress: Gjørwellsgatan 22
webbadress: <http://www.sweco.se/>

Uppdragsledare: [REDACTED]
MKB-handläggare: [REDACTED]

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Samrådets genomförande	4
3	Yttranden och bemötanden	7
3.1	Länsstyrelsen och kommuner	7
3.2	Övriga myndigheter	11
3.3	Företag	11
3.4	Fastighetsägare och allmänhet	13

Bilagor

Bilaga 1. Samrådsredogörelse från 2014

1 Inledning

Syftet med föreliggande samrådsredogörelse är att sammanfatta samtliga yttranden från myndigheter, organisationer, företag, fastighetsägare och övriga berörda som inkommit under genomfört samråd. Ellevio bemöter de inkomna synpunkterna i denna samrådsredogörelse.

Samrådsredogörelsen utgör en bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen som i sin tur utgör en del av koncessionsansökan.

2 Samrådets genomförande

Samråd enligt 6 kap. 4 § Miljöbalken avseende förnyad koncession för befintlig ledning L13 har genomförts vid två tillfällen. Det första samrådet hölls 2014 och sammanfattades i en samrådsredogörelse (se bilaga 1) som ingavs till länsstyrelserna i Dalarna, Gävleborg och Uppsala län inför ett beslut om ledningen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen i Dalarna respektive Gävleborgs län meddelade att ett förlängt tillstånd för den befintliga ledningen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen i Uppsala län betraktade den planerade förlängningen av koncessionen som en ny ledning och meddelade att ledningen kunde antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen hade främst synpunkter på den delen av ledningen som sträcker sig genom kulturmiljöområdet Engelska parken.

Länsstyrelsen i Uppsala län yttrade även att det kan vara värdefullt att studera alternativ som exempelvis endast nedgrävning genom det känsliga kulturmiljöområdet.

Under december till januari 2016/2017 genomfördes därför ytterligare ett samråd med nya alternativ inom Uppsala län varav ett endast omfattar sträckningen genom Engelska parken. Med bakgrund av beslutet om betydande miljöpåverkan i Uppsala län delades samrådet upp i två delar med två separata samrådsunderlag. En del avsåg ledningens sträckning genom Dalarnas och Gävleborgs län och den andra delen avsåg ledningens sträckning genom Uppsala län där även alternativa utföranden och sträckningar presenterades. Samråd genomfördes även för sträckningen i Dalarnas och Gävleborgs län i och med att det gått så pass lång tid sedan det första samrådet. Syftet med samrådet var att låta berörda komplettera tidigare uppgifter och/eller inkomma med nya.

Samråd har hållits med myndigheter, fastighetsägare, andra särskilt berörda och allmänheten. De synpunkter som framkommit i samrådet, tillsammans med Ellevios avvägningar, ligger sedan till grund för val av förordat alternativ samt för den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ingår i ansökningshandlingarna om nätkoncession för linje.

Samråd kring de befintliga ledningarna kungjordes genom annonsering i tidningarna Borlänge Tidning, Södra Dalarnas Tidning, Avesta Tidning, Dala-Demokraten, Arbetarbladet, Gefle Dagblad och Upsala Nya Tid den 28 december 2016. Detta i syfte att informera allmänheten och ge intresserade en möjlighet att inkomma med eventuella synpunkter. Samrådsunderlaget har även funnits tillgängligt på webbsidan www.ellevio.se/samrad.

Samrådsbrev med inbjudan till samråd skickades brevlades och via epost till berörda parter den 22 december 2016.

Nedan återfinns en förteckning över parter med vilka samråds hållits för samrådet i Dalarna och Gävleborgs län samt vilka datum de inkom med yttrande.

Tabell 1. Samrådsparter i Dalarnas och Gävleborgs län i föreliggande samråd.

Myndigheter och statliga affärsverk	Inkom med svar
Länsstyrelsen i Dalarnas län	2017-01-17
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	2017-01-25
Sätters kommun	2017-02-02
Hedemora kommun	2017-02-07
Avesta kommun	2017-01-26
Hofors kommun	2017-02-07
Sandviken kommun	2017-02-07
Gävle kommun	2017-02-03
Trafikverket	2017-01-20
Skogsstyrelsen	2017-01-11
Bergsstaten	2017-01-13
Sveriges Geologiska Undersökning (SGU)	2016-12-29
Svenska kraftnät	2017-01-24
Försvarsmakten HKV	2017-01-25
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	2017-01-24
Organisationer	
Österfärnebo Elektriska Ekonomiska förening	Har inte inkommit med yttrande
Företag	
Skanova	2017-01-24
Dala Elnät AB	2017-01-31
Hedemora Elnät AB	2017-02-02
Hofors Elverk AB	2017-02-03
Sandviken Energi Elnät AB	2017-02-06

Samrådsredogörelse

Gävle Energi AB	2017-01-20
Vattenfall Eldistribution AB	2017-02-07
Övriga	
Fastighetsägare och närboende	Inga yttranden har inkommit

Nedan återfinns en förteckning över parter med vilka samråds hållits för samrådet i Uppsala län.

Tabell 2. Samrådsparter i Uppsala län i föreliggande samråd.

Myndigheter och statliga affärsverk	Inkom med svar
Länsstyrelsen i Uppsala län	2017-02-23
Tierps kommun	2017-01-31
Bergsstaten	2017-01-13
Försvarmakten HKV	2017-01-25
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	2017-01-23
Skogsstyrelsen	2017-01-11
Svenska kraftnät	2017-01-04
Sveriges Geologiska Undersökning (SGU)	2016-12-29
Strålsäkerhetsmyndigheten	2017-01-25
Trafikverket	2017-01-27
Organisationer	
Jägarnas Riksförbund	Har inte inkommit med yttrande -
LRF	Har inte inkommit med yttrande
Naturskyddsföreningen	Har inte inkommit med yttrande
Svenska Jägareförbundet	Har inte inkommit med yttrande
Svenska Skyttesportförbundet	Har inte inkommit med yttrande
Söderfors Hembygdsförening	Har inte inkommit med yttrande
Tierp-Tolfta-Söderfors Jaktvårdskrets	Har inte inkommit med yttrande
Tierps Skid- och Orienteringsklubb, SOK	Har inte inkommit med yttrande

Upplands Ornitologiska Förening	Har inte inkommit med yttrande
Upplands Botaniska Förening	Har inte inkommit med yttrande
Företag	
Skanova	2017-01-24
Vattenfall Eldistribution AB	2017-02-07
Övriga	
Fastighetsägare och närboende	
Bergvik Skog	2016-12-27

3 Yttranden och bemötanden

Nedan har alla yttranden och synpunkter från båda samråden sammanställts.

3.1 Länsstyrelsen och kommuner

Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Kulturmiljö:

Länsstyrelsen anser att åtgärder som att avbryta underhållsrojningar vid påträffande av fast fornlämning i ledningsgatan enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen inte är tillräckligt för en miljökonsekvensbeskrivning i samband förnyad koncession. Länsstyrelsen bedömer att en arkeologisk utredning i enlighet med 2 kap. 11 § kulturmiljölagen behöver utföras som en del i miljökonsekvensbeskrivningen. Länsstyrelsen menar att orsaken till detta är att någon arkeologisk utredning i ledningsgatan aldrig genomförts och den sammanlagda markpåverkan av en förlängd koncession kan komma att bli betydande.

Naturmiljö:

Utöver de områden som nämns i samrådsunderlaget anser Länsstyrelsen att påverkan och eventuella skyddsåtgärder för följande naturvärden behöver beskrivas i miljökonsekvensbeskrivningen:

- Våtmarker: Aspan och Valla mosse.
- Övrigt intresse för naturvärden: Dalaävlan från Långhag till nedströms Fäggeby samt Hovran-Flinesjön.
- Utpekade naturvärden kända av länsstyrelsen: Aspan och Hovranområdet.
- Områden som är utpekade av Skogsstyrelsen.

Vidare vill Länsstyrelsen påminna om att underhållsarbeten måste föras av anmälan enligt 12 kap. 6 § miljöbalken samt att MKB behöver innehålla magnetfältsberäkningar.

Ellevios bemötande

Ovanstående synpunkter beaktas och redogörs för i miljökonsekvensbeskrivningen. Ellevio har beställt en arkeologisk utredning som kommer utföras i ledningsgatan under 2017. Utredningens

omfattning och upplägg är avstämd och klar med Länsstyrelsen. I det fall nya kulturlämningar upptäcks under utredningen kommer hänsyn tas till dessa i samband med ledningens underhåll precis som för de redan kända. De skadeförebyggande åtgärderna beskrivs i MKBn. Resultatet av utredningen kommer att inges till Energimarknadsinspektionen som en komplettering till ansökan om förlängd koncession för den befintliga ledningen.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län.

Länsstyrelsen hänvisar till sitt yttrande daterat 2014-03-28 i vilket Länsstyrelsen i Gävleborgs län redogjorde att kommande MKB bör innehålla:

- En tydlig konsekvensbeskrivning och konkreta åtgärdsförslag (skadeförebyggande åtgärder ska redovisas som konkreta åtgärder, inte bara som möjliga metoder)
- Vilka underhålls- och skötselåtgärder som blir aktuella och hur dessa påverkar miljön i allmänhet och utpekade natur- och kulturvärden i synnerhet.
- Information om att ledningen ej står i konflikt med kommunens planer.
- En tydlig redovisning av magnetiska och elektromagnetiska fält samt styrkan av dessa och hur det påverkar närliggande bostäder och lokaler.
- Tydlig redovisning av våtmarker, nyckelbiotoper, artförekomster etc. och naturtyper som finns längs sträckan i praktiken samt eventuella andra naturvärden med skyddsåtgärder för respektive naturvärde. I fall flera områden omfattas av samma skyddsåtgärd ska detta framgå tydligt.
- Alternativa dragningar eller sträckningar, markförlagda eller luftledning
- Beskrivning av konsekvenser för naturmiljön och skyddsåtgärder under uppförandefasen, driftfasen samt under underhållsåtgärder.
- Information om den befintliga skogsgatan behöver breddas.
- Beskrivning av påverkan på friluftslivet och landskapsbilden.
- Effekter på områdets hydrogeologi. Skyddsåtgärder för att förhindra påverkan vattenobjekt och grumling och föroreningar.
- Om tillstånd/anmälan/dispens krävs ska det framgå.

Vid körning eller markarbeten i ledningsgatan ska hänsyn tas till fornlämningar. Vid arbete intill eller i fornlämningar/fornlämningsområden ska körning ske så markskador under torv inte uppkommer, inget ris/virke/grenar får lämnas kvar.

Länsstyrelsen informerar om att ledningen inte berör några detaljplaner eller områdesbestämmelser och bedöms heller inte strida mot gällande översiktsplan.

Utöver de riksintressen som kartbilagan visar att ledningen berör, berör även ledningen riksintresse för kommunikationer.

Åtgärder på eller kring ledningen ska föranledas av samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Ellevios bemötande

Ovanstående synpunkter beaktas och redogörs för i miljökonsekvensbeskrivningen. Mot bakgrund av att det inte finns några påtagliga intressekonflikter längs sträckan samt då länsstyrelsen har bedömt att en förlängd koncession inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, har det inte bedömts som motiverat att studera alternativa sträckningar. Att bygga en ny luftledning med nytt markintrång bedöms vara svårframkomligt och ge en större miljöpåverkan än att bibehålla ledningen i befintlig sträckning.

Koncessionsförlängningen avser inte breddning av skogsgatan.

Länsstyrelsen i Uppsala län.

I yttrandet anser Länsstyrelsen att alla sträckningarnas påverkan måste utredas och bedömas i kommande miljökonsekvensbeskrivning och att det är för tidigt att förorda ett alternativ.

Länsstyrelsen långsiktiga ambition är att Engelska parken och Grekiska templet befrias från luftburna kraftledningar.

Länsstyrelsen vill påminna om det som framförts tidigare, att miljökonsekvensbeskrivningen bland annat ska beskriva den påverkan som blir på de riksintressen som finns i området, vilka bl.a. är riksintresse för kulturmiljövården, friluftslivet, natura 2000 m.m. Detalj- och översiktsplaner ska beaktas.

Naturmiljö:

Förnyad koncession för befintlig ledning kräver inte tillstånd enligt 7 kan. 28 a § miljöbalken. I fall ledningen ska breddas i samband men den förnyade koncessionen behöver de konsekvenserna vägas mot konsekvenserna att gräva ned ledningen utanför reservatet. En breddning skulle kräva tillstånd enligt ovan.

Länsstyrelsen rekommenderar att verksamhetsutövaren kontrollerar om förändringar gjorts i bevarandeplan för länets Natura 2000-områden då planen uppdaterades under 2016.

En ny markledning inom naturreservatet kräver tillstånd enligt naturreservatets föreskrift A13, samt kan, beroende av placering och utförande, även kräva tillståndsprövning enligt 7 kap 28 a § MB. Länsstyrelsen har svårt att från kartunderlaget utläsa i fall en markförlagd (alternativ 1) ledning innebär att naturmark tas i anspråk eller om ledningen avses förläggas inom vägområdet. På båda sidor om vägen, inom Natura 2000-området, finns naturtypen västlig taiga (9010) utpekad.

Risker:

Länsstyrelsen har tidigare framfört att en ny koncession är att betrakta som en ny ledning och hänsyn ska tas till det vid redovisning av elektromagnetiska fält. Enligt samrådsunderlaget finns 7 hus inom ett avstånd på 50 meter från både befintlig luftledning och kabelförläggning av ledningen samt ett hus inom 35 meters avstånd. I kommande miljökonsekvensbeskrivning ska luftledningen magnetfält vid bebyggelse redovisas, även kommunens planer på förändring av bebyggelsen bör beaktas.

Länsstyrelsen menar vidare att de synpunkter som Länsstyrelsen framförde i samrådet 2014 ska beaktas i det fortsatta arbetet. Synpunkter från samråd 2014 som inte tagits upp i aktuellt samråd:

Länsstyrelsen menar att med tanke på de långa koncessionstiderna så är en förlängning likvärdigt med en ansökan om att bygga en ny ledning.

Vid passage av vattendrag bör de försiktighetsmått som gäller vid vattenverksamhet studeras närmare. Påverkan på planer av den befintliga ledningen och av alternativa ledningsdragningar ska utredas. Arbeten inom Engelska parken som är klassad som byggnadsminne kräver dispens av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen anser att risker för översvämning och dammbrott inom Dalälven ska belysas i MKB:n. Även risker med elektromagnetiska fält ska beskrivas.

Ellevios bemötande

Ellevio noterar länsstyrelsens synpunkter och har tagit hänsyn till dessa i miljökonsekvensbeskrivningen. I alternativutredning i miljökonsekvensbeskrivningen redogörs

de alternativ som studerats samt varför vissa alternativ avfärdats och andra utretts vidare. Utifrån länsstyrelsens yttrande har ett alternativ utretts vidare och konsekvensutretts, utöver befintlig ledning.

Ellevio har granskat befintliga planhandlingar och samtalat med Tierps kommun och kunnat konstatera att inga nya planer på bebyggelse eller områdesbestämmelser berörs av den befintliga ledningen.

Sätters kommun hade inget att erinra.

Hedemora kommun hade inget att erinra.

Avesta kommun konstaterar att ledningen inte berör detaljplanelagt område och har i övrigt inga synpunkter.

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning.

Förvaltningen svarar för Sandviken och Hofors kommuner och hade inget att erinra mot en förlängd koncession.

Gävle kommun

Kommunens sammanvägda bedömning är att ledningen bidrar till ett robust och driftsäkert elnät samt att detta överväger den negativa påverkan på miljön som ledningen innebär. Ledningen sträcker sig i närheten av ett vattenskyddsområde i Hedesunda. Försiktighet måste iaktas vid framtida underhållsarbeten kring ledningen.

Ellevios bemötande

Ellevio noterar kommunens synpunkter och har beaktat dessa i miljökonsekvensbeskrivningen. Ledningen sträcker sig ca 100 meter från vattenskyddsområdet. Området kommer således inte påverkas av en förlängd koncession.

Tierps kommun

Kommunen anser att:

- Fler alternativ bör utredas. Exempelvis möjligheten att använda sjökabel eller kombinationer av alternativ.
- Att man vid förlängd koncession väljer ett ledningsalternativ med mindre visuell påverkan på landskapsbilden vid Engelska parken, entrén till Söderfors och älvlandskapet kring Bredforsen.
- Vid korsning av vatten bör möjligheten till förläggning vid bro utredas och presenteras som alternativ till borrning.
- En markförlagd kabel skulle på ett betydande vis minska förvanskningen av de kulturhistoriska miljöerna. Flera projekt för att öka de estetiska värdena i Söderfors har genomförts.
- Ledningsstolparna utgör ett betydande element för synintrycken och därigenom upplevelsen av platsen.
- Konsekvensbeskrivning av elektromagnetiska fält för de olika alternativen saknas.

Tierps kommun förordar i första hand markkabelalternativ 1 och i andra hand förespråkar kommunen markkabelalternativ 2.

Ellevios bemötande

Ellevio noterar kommunens synpunkter och har beaktat dessa i miljökonsekvensbeskrivningen.

Ellevio har totalt samrått fyra alternativ till den befintliga ledningen i Uppsala län. Vid samrådet 2014 presenterades två alternativ där det ena utgjordes av markkabel i befintlig sträckning och det andra av markkabel längs med väg 763 till länsgränsen. Båda alternativen innebär förläggning av kabeln i befintliga broar.

I samrådet 2016 presenterades två nya alternativ. Båda alternativen innebär borring under Untrafjärden och Engelska parken. Båda alternativen fortsätter sedan som markförlagd kabel. Sträckningen för alternativen skiljer sig dock sedan åt där Alternativ 1 följer befintlig väg fram till länsgränsen och alternativ två förläggs i befintlig ledningsgata fram till Skidbacken i Söderfors.

Efter att Ellevio konstaterat att vattnet Untrafjärden är mycket strömt avfärdades möjligheten att förlägga ledningen som sjökabel.

Möjligheten att utnyttja den befintliga brokonstruktionen över Untrafjärden har avfärdats då det redan hänger flera ledningar i bron och fler planeras.

I MKBn beskrivs alla fyra alternativen.

3.2 Övriga myndigheter

Trafikverket.

Trafikverket informerar generellt om regler som gäller vid förläggning av kabel i närheten av statliga vägar samt om de avtal som måste upprättas vid dragning av ny ledning. Trafikverket har inga synpunkter på den förlängda koncessionen.

Skogsstyrelsen ser sig som icke berörda.

Bergsstaten informerar att det inte finns några mineralrättigheter längs sträckningen och har därför inga synpunkter i ärendet.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har inget att anföra angående förlängd koncession för befintlig ledning.

Svenska kraftnät har ingen erinran mot en förlängd koncession.

Försvarsmakten HKV har inget att erinra.

Strålsäkerhetsmyndigheten bedömer att Ellevio agerar tillfredställande ur strålskyddssynpunkt. Vidare ser SSM positivt på att Ellevio kommer redovisa magnetfältberäkningar i miljökonsekvensbeskrivningen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap avstår från att yttra sig.

3.3 Företag

Skanova har inga synpunkter på en förnyad koncession.

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall har elanläggningar inom och i närheten av den befintliga ledningen och har inga

synpunkter på en förlängd koncession i befintligt utförande. I fall markkabel ska förläggas har Vattenfall följande synpunkter:

- Parallell markkabel skall förläggas i ledningsgatans ytterkant med ett minsta horisontellt avstånd av 10 meter till Vattenfalls luftlednings stolpar och stag.
- Markkabel skall utmärkas och skyltas.
- TSN skall följas avseende ny markkabel invid befintlig luftledning.
- Eventuella avsteg från dessa riktlinjer utvärderas från fall till fall och i samråd med Vattenfall.
- Kabelutsättning ska beställas i god tid före byggstart för eventuella konfliktpunkter där Vattenfalls markkablar måste korsas.
- Eventuell flytt/förändring av Vattenfalls befintliga elanläggningar utförs av Vattenfall, men bekostas av exploitören.

Dala Elnät AB har inget att erinra mot en förlängd koncession.

Hedemora Elnät AB informerade via telefon 2017-02-02 att de inte har något att erinra.

Hofors Elverk AB informerade via telefon 2017-02-03 att de inte har något att erinra.

Sandviken Energi Elnät AB informerar att de sedan 1 januari 2017 tagit över Österfärnebo Elektiska ekonomiska förenings områdeskoncession samt att de inte har något att erinra mot en förlängning av koncessionen.

Gävle Energi AB har inget att erinra mot Ellevios förnyelse av koncessionen.

3.4 Fastighetsägare och allmänhet

Bergvik Skog informerar att:

- Det är troligt att verksamhetsområdet för den förnyade koncessionen berör flera områden med höga natur- och kulturvärden.
- I de fall Ellevio önskar åtkomst till vägar i området rekommenderar Bergvik att samråd sker med deras skogsförvaltare Stora Enso Skog och BillerudKorsnäs.
- Bergvik accepterar inte körning med tunga fordon i terräng som orsakar allvarliga körskador.
- Ledningsägaren ansvarar för att samrådet dokumenteras och att dokumentationen kan göras tillgänglig för Bergvik.

Ellevios bemötande

Ellevio har tagit del av Bergvik Skogs synpunkter och kommer att beakta dessa.

Befintlig 130 kV kraftledning Skedvi - Söderfors

Samrådsredogörelse

2014-06-05

Fortum Distribution AB

Denna samrådsredogörelse är upprättad av
Sweco Energuide AB

Handläggare: [REDACTED]

Uppdragsnr: 5466119110

Beställare: Fortum Distribution AB

Datum: 2014-06-05

Befintlig 130 kV kraftledning Skedvi – Söderfors, Samrådsredogörelse

Genomfört samråd

Samråd enligt 6 kap 4§ miljöbalken inleddes under maj 2013 genom ett samrådsmöte med Länsstyrelserna i Uppsala och Gävleborgs län. Till mötet var Tierp och Gävle kommun inbjudna, men de valde att avstå. Vid detta möte diskuterades alternativa ledningssträckningar och alternativa tekniska lösningar för ledningen vid Nedre Dalälvsområdet.

I början av februari 2014 skickades skriftlig information om projektet till berörda fastighetsägare samt till myndigheter och andra intressenter (se tabell nedan).

Länsstyrelsen i Uppsala län	Tierps kommun
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	Gävle kommun
Länsstyrelsen i Dalarnas län	Sandvikens kommun
Trafikverket	Hofors kommun
Skanova	Avesta kommun
Försvarsmakten	Sätters kommun
Bergsstaten	Hedemora kommun
Skogsstyrelsen	Hofors Elverk
Sveriges geologiska undersökning (SGU)	Dala Elnät
Svenska Kraftnät	Hedemora Energi
Vattenfall Eldistribution	Österfärnebo EI ekonomisk förening
Gävle Energi	

Berörda inbjöds att lämna synpunkter på projektet. Information om projektet och inbjudan att delta i samrådet skedde även genom annons i tidningarna Dalademokraten, Dalarnas Tidning, Gävle Dagblad, Arbetarbladet och Uppsala Norra Tidning.

Synpunkter framkomna i samrådet

Länsstyrelsen Dalarna

Länsstyrelsen meddelar i yttrande 2014-03-21, dnr 407-1461-2014, att de inte har något att erinra mot ledningen i detta skede.

Länsstyrelsen Gävleborg

Länsstyrelsen meddelar i yttrande 2014-03-28, dnr 407-979-14, att MKB:n ska innehålla en tydlig konsekvensbeskrivning med konkreta åtgärdsförslag. Underhålls- och skötselåtgärder som blir aktuella och hur dessa påverkar miljön och utpekade natur och kulturvärden. Skadeförebyggande åtgärder bör redovisas i form av konkreta åtgärder.

Ledningen berör inga detaljplaner eller områdesbestämmelser och bedöms inte strida mot gällande översiktsplaner. Denna information ska redovisas i MKB:n.

I MKB:n ska en tydlig redovisning av ledningens magnetfält göras. Bostäder eller lokaler där människor stadigvarande vistas bör inte utsättas för magnetfält som överstiger 0,4 μ T.

MKB:n bör beskriva konsekvenser och skyddsåtgärder för respektive naturvärde samt innehålla en beskrivning av alternativa ledningsdragningar eller lösningar. Vidare en beskrivning av konsekvenser och skyddsåtgärder för naturmiljön under uppförandefasen och driftsfasen samt av underhållsåtgärder. Vidare bör MKB:n innehålla en beskrivning av och påverkan på friluftsliv och landskapsbild samt om åtgärder behöver vidtas.

I MKB:n bör redovisas effekter på områdets hydrologi, vattendrag, sjöar, grundvatten, samt hur dessa kan undvikas och/eller minimeras med hjälp av skyddsåtgärder. Skyddsåtgärder för att förhindra spridning av grumling och föroreningar till naturliga vattendrag och sjöar.

Om andra tillstånd, anmälan eller dispenser enligt miljöbalken kan komma att bli aktuella för projektet bör dessa presenteras i ansökan.

Vid körning och markarbeten längs med elledningen ska sökande ta hänsyn till de forn- och kulturlämningar som finns längs med sträckan. Inom fornlämningsområdet ska aktsamhet iakttas vid markarbeten, körning och tillfällig eller varaktigt övertäckning är inte tillåten.

Verksamheter och åtgärder som prövas enligt annan lag kan behöva anmälas för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken om samrådsförfarandet inte kan ske inom ramen för den andra lagens bestämmelser.

Följdverksamheter eller underhållsåtgärder, exempelvis anläggande av arbetsvägar, kantträdsavverkning eller breddning av ledningsgata, som inte har behandlats i den ursprungliga prövningen kan behöva anmälas för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken om naturmiljön kan komma att väsentligt ändras.

Enligt 4 § Artskyddsförordningen (2007:845) är det förbjudet att avsiktligt fånga, döda eller störa vilda fåglar och vissa djurarter samt deras fortplantningsområden eller viloplatsar.

Ledningsägarens kommentar

Fortum kommer att beakta Länsstyrelsens synpunkter.

Länsstyrelsen Uppsala

Länsstyrelsen meddelar i yttrande 2014-03-14, dnr 407-779-14 att MKB:n ska beskriva påverkan på riksintressen, Natura 2000 m.m. Länsstyrelsen menar att med tanke på de långa koncessionstiderna så är en förlängning likvärdigt med en ansökan om att bygga en ny ledning. Konsekvenser för alla alternativ samt riskerna och kostnaderna som uppstår vid kabelförläggning ska utvecklas i MKB:n. Vid passage av vattendrag bör de försiktighetsmått som gäller vid vattenverksamhet studeras närmare.

Påverkan på planer av den befintliga ledningen och av alternativa ledningsdragningar ska utredas.

Länsstyrelsen långsiktiga ambition är att riksintresseområdet för kultur vid Söderfors ska befrias från störande luftledning. Därför förespråkas att markförlagda kablar ersätter dagens ledning. Konsekvenserna av alternativen ska utredas i detalj.

Arbeten inom Engelska parken som är klassad som byggnadsminne kräver dispens av Länsstyrelsen.

Inget tillstånd krävs för fortsatt koncession i Natura 2000-område. Nedgrävning av kabel i Natura 2000-område kan vara tillståndspliktigt.

Länsstyrelsen anser att risker för översvämning och dammbrott inom Dalälven ska belysas i MKB:n. Även risker med elektromagnetiska fält ska beskrivas.

Ledningsägarens kommentar

Fortum kommer att redovisa alternativa ledningsdragningar, risker och kostnader för kabelförläggning. Om det blir aktuellt med arbeten inom Engelska parken och Natura 2000 kommer Fortum att söka nödvändiga tillstånd. Vidare kommer risker för översvämning, dammbrott och elektromagnetiska fält att belysas.

Hedemora kommun

Hedemora kommun meddelar 2014-03-21 och 2014-03-25 att man inte har något att erinra mot en förlängning av koncessionen.

Sätters kommun

Kommunen har i yttrande 2014-03-05 angett att de inte har något att erinra.

Avesta kommun

Avesta kommun meddelar i yttrande 2014-03-24 att ledningen inte berör detaljplaner eller områdesbestämmelser samt att ledningen överensstämmer med kommunens översiktsplan.

Avesta kommun har inget att erinra mot en förlängning av koncessionen.

Hofors kommun

Kommunen anser i yttrande 2014-03-03 att magnetfältsberäkning för fastigheterna Ugglebo 1:15, Bagghyttan 7:32 och Bagghyttan 7:31 bör utföras. För den förstnämnda fastigheten bör beräkningarna innefatta värdet för samtliga tre ledningar invid fastigheten.

Ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och översiktsplan.

Ledningsägarens kommentar

En magnetfältsberäkning för aktuell ledningen kommer att presenteras i MKB:n. För Ugglebo 1:15 kommer beräkningen göras endast för Fortums ledning. Väster om Ugglebo 1:15 går en ledning som ägs av Trafikverket. Båda ledningarna drivs med växelström men med olika frekvens ($16^{2/3}$ hz för Trafikverket och 50 hz för Fortums) vilket gör att är det inte möjligt att väga samman magnetfälten till ett resulterande värde. Öster om Ugglebo 1:15 går en ledning som ägs av Svenska Kraftnät. Avståndet mellan ledningen och bostadshuset på fastigheten är ca 250 meter. På detta avstånd är magnetfältet knappt mätbart.

Sandvikens kommun

Sandvikens kommun meddelade i yttrande 2014-03-10 att ur miljösynpunkt är det positivt att ledningen fortsättningsvis kvarstår i samma ledningssträckning och minimerar påverkan på natur- och kulturvärden i Sandvikens kommun.

Kommunen har inga planmässiga synpunkter på att ledningen kvarstår i befintlig sträckning.

Gävle kommun

Gävle kommun har inga invändningar mot förlängning av koncessionen.

Tierps kommun

Kommunen meddelar i yttrande 2014-03-07 att de motsätter sig en förlängning av koncessionen avseende den del som berör Engelska parken. Ledningen utgör ett förfulande inslag i den kulturhistoriska miljön och förvanskar det visuella intrycket av Engelska parken. Kommunen arbetar med att återställa Engelska parkens kulturhistoriska och estetiska visuella värde. Parken utgör även den huvudsakliga entrén till Söderfors.

Tierps kommun yrkar på att mark- eller sjökablar väljs som enda alternativ för den del av ledningsdragningen som passerar Engelska parken och Båstadviken.

Befintlig kraftledning omnämns i sig inte i sig översiktsplanen, och planen går heller inte på ett sådant djup att några generella riktlinjer eller ställningstaganden om kraftledningars typ, placering, utformning m.m. anges. Översiktsplanen är ett strategiskt dokument som skall peka ut en önskvärd riktning för kommunens långsiktiga utveckling. Planen förhåller sig på en övergripande nivå.

Avseende utveckling av Söderfors anger översiktsplanen som rekommendation att "utveckla ortens speciella kvaliteter som bas för friluftsliv och turism; bruksmiljöerna och läget vid Dalälven". Som

ortens särskilda kvaliteter betonar planen ortens kulturmiljöer och potential att utvecklas som just bas för rekreation och turism vid Nedre Dalälven. Med hänsyn till översiktsplanens uttryckta ambitioner för Söderfors, anser jag att befintlig ledning inte har stöd i ÖP, då den utgör ett störande inslag i den rekreativa och kulturhistoriska miljön genom bl.a. sin dragning som skär rakt igenom byggnadsminnet Engelska parken, och tudelar denna.

Kraftledningen ingår delvis i ett detaljplanelagt område (detaljplan 404, upprättad 1968). Ledningsdragningen går genom ett område med markanvändningsbestämmelser Vb (vattenområde). Befintlig kraftledningen bedöms inte strida mot detaljplanen.

Området regleras inte av några områdesbestämmelser.

Ledningsägarens kommentar

Fortum kommer att redovisa alternativa ledningsdragningar samt risker och kostnader för kabelförläggning.

Försvarmakten

Försvarmakten meddelar i yttrande 2014-02-04 att de inte har något att erinra i ärendet.

Bergsstaten

Bergsstaten meddelar i yttrande 2014-02-10 att Boliden Mineral AB har ett undersökningstillstånd som berör ledningens sträckning. Bergmästaren anser att områdets potentiella mineraltillgångar bör tas i beaktande i det fortsatta planeringsarbetet.

Ledningsägarens kommentar

Fortum har ledningsrätt för ledningen och har inte någon avsikt att ändra sträckningen i det berörda området.

Trafikverket

Trafikverket meddelar 2014-05-23 att samtliga föreslagna sträckningsalternativ av ny kraftledning berör väg 763. Trafikverket vill förtydliga att vid passage av allmänna vägar, skall samråd alltid ske med Trafikverket.

Innan en ny ledning kan dras på statlig väg måste ledningsägaren enligt 44 § Väglagen (SFS 1971:984) ansöka om tillstånd hos Trafikverket. Arbetets art avgör vad som behövs bifogas till ansökan. En godkänd trafikanordningsplan krävs alltid utöver ett tillstånd enligt 44 § Väglagen. På Trafikverkets hemsida finns mer information kring ledningsärenden och ansökan. Se; <http://www.trafikverket.se/Foretag/System-och-e-tjanster/Ansok-om-tillstand/Ansok-om-ledningsarenden/Ledningsarenden/>

Om det är nödvändigt att ledningen korsar en bro skall kontakt tas med ansvarig broförvaltare för att kontrollera om det finns plats för ledning i bron kabelrör eller för att få arbetsritningar godkända. Godkända ritningar ska bifogas ansökan om ledningsärende. Ledningsdragningen får inte på något vis inverka negativt på broarnas funktion och bärighet.

Generellt ska inga ledningar förläggas närmare än bakslänt/kantremsa och där dike saknas i släntfot/kantremsa i vägområdet. Tryckning/borring ska ske vinkelrätt mot vägbanan och tryck-/borrgropar skall utföras från dikesbotten eller bankfoten och utåt, dock minst 3,5 m från vägbanekant till närmaste schaktkant. En ansökan ska skickas in om förläggningen berör vägområdet och även för arbete på befintlig ledning i vägområdet.

På Trafikverkets hemsida finns också f.d. Vägverkets publikation 2005:14 *Ledningsarbeten inom vägområdet* som anger krav i samband med tillståndsgivning och förläggning av ledningar. Här anges exempelvis hur stolpar, stag och ledningar får placeras. Det är nödvändigt att ledningar placeras på sådant sätt att olägenheter för vägen undviks, detta gäller både för drift/underhåll och med avseende på trafiksäkerhet.

Utöver ansökan om ledningsärendet kan ytterligare ansökan om tillstånd krävas hos Trafikverket innan ledningsarbetet påbörjas. Exempelvis behövs tillstånd för åtgärder inom ett vägområde, tillstånd kan även behövas för åtgärder intill ett vägområde. Om behov uppstår av nya eller ändrade till- och utfartsvägar (tillfälliga eller permanenta) som berör allmän väg krävs anslutningstillstånd enligt 39 § Väglagen (SFS 1971:948).

Ledningsägarens kommentar

Fortum kommer att söka nödvändiga tillstånd om det blir aktuellt att anlägga ledningen inom vägområdet.

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

SGU meddelar i yttrande 2014-02-17 att man inte har något att erinra.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen meddelar i yttrande 2014-02-13 att de inte har några invändningar mot en förlängning av koncessionen.

Hofors Elverk

Hofors Elverk meddelar i yttrande 2014-03-27 att de inte har något att erinra mot en förlängning av koncessionen.

Den största miljöpåverkan som en kraftledning har i skogslandskapet är de breda gatorna som kalavverkas. Något som skulle kunna minskas kraftigt om kraftledningsstolparna var 25 m höga istället för 15 m eller om ledningen i sin helhet grävs ned. Regelbundet måste så kallade kantträd avverkas även utanför kraftledningsgatan och av erfarenhet kan konstateras att allt för höga tillväxttal används för att välja vilka kantträd som ska avverkas och att det går för långa perioder mellan åtgärderna. Det innebär i praktiken att ledningsgatans bredd utvidgas väsentligt när skogen blir över 40 år och detta är inte acceptabelt.

Ledningsägarens kommentar

Fortum har ledningsrätt för den aktuella ledningen vilket medger att så kallade kantträd kan avverkas om de anses riskera att falla på ledningen.
